

Commissie Financiële Dienstverlening (CFD)
Postbus 17
8000 AA ZWOLLE

R.J.E. Herdink E.A.
voorzitter

Ministerie van Financiën
Zijne Excellentie mr. drs. J.C. de Jager
Postbus 20201
2500 EE 's-GRAVENHAGE

's-Graveland, 28 december 2010

Betreft: analyse, aanbevelingen en eisen betreffende het voorgenomen wetsontwerp provisieverbod

Excellentie,

Eerder dit jaar heeft de CFD, inmiddels representant van 1.500 tussenpersonen in Nederland, zowel toenmalig informateur Rosenthal als u geschreven dat zij zeer bezorgd is over het sentiment onder politici t.a.v. de provisiebeloning van het assurantie-intermediair en de lobby en onbuigzaamheid van verzekeraars met betrekking tot de door hen aangevoerde beloningsdiscussie en CAR standpunten.

CFD is diep teleurgesteld in het feit dat zij van u geen antwoord heeft ontvangen op deze zaak, die ingrijpende, zelfs desastreuze, gevolgen heeft voor minstens 85% van het assurantie intermediair en financieel dienstverlener in Nederland. Een branche waar direct 20.000 mensen, voor het overgrote deel in kleinere bedrijven, werkzaam zijn.

De bezorgdheid van CFD is verder bevestigd nu vrijwel de gehele Tweede Kamer onder uw aanvoering aanstuurt op een algeheel provisieverbod voor complexe financiële producten, waarbij u zelfs aangeeft wellicht hierin nog verder te gaan wanneer dat nodig mocht blijken. Het Verbond van Verzekeraars en de politiek lijken zich daarmee te vermengen tot een dodelijk elixer voor het onafhankelijk advies in Nederland.

De uitgangspunten van uw advies zijn in belangrijke mate (u geeft dat ook zelf aan in uw brief aan de Kamer) gebaseerd op een rapport van het SEO, dat de schijn van onafhankelijkheid al lange tijd geleden verloor door media uitspraken van mevrouw Barbara Baarsma (projectleider van diverse SEO onderzoeken naar het beloningsbeleid en algemeen directeur van het SEO!), die in het blad Me Judice van 30 maart 2010 een uiterst eenzijdig en partijdig oordeel velt over tussenpersonen.

In ditzelfde artikel pleit mevrouw Baarsma zelfs al voor provisieverbod op schadeproducten! Het was ook SEO die het begrip CAR introduceerde. Interessante feiten zijn daarom dat ruim 85% van de niet georganiseerde intermediairs het SEO rapport 'Inzicht in belonen' uit 2008 nooit heeft ontvangen en de zeer sterke banden die het SEO instituut heeft met de UvA.

Een van de bestuursleden van SEO is de heer Prof. Dr. Eric Fisher, o.a. decaan van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde aan de UvA. Deze Faculteit is op haar beurt zelfs ooit oprichter geweest van het SEO instituut(!) en ook initiator van ACIS (The Amsterdam Center for Insurance Studies) waarin veelbelovende onderzoekers en talentvolle promovendi werkzaam zijn die weer nauw samenwerken met het SEO (zo is op de website van SEO te lezen). Het ACIS is opgezet en wordt in belangrijke mate gefinancierd door.... het Verbond van Verzekeraars. U begeeft zich naar onze mening op uitermate glad ijs door dit SEO instituut als onafhankelijk instituut te promoten in de Kamer.

Het recente onderzoeksrapport 'evaluatie provisieregels 2010' van het SEO bouwt verder op de vooringenomen conclusies van het rapport uit 2008.

Het Verbond van Verzekeraars heeft met haar brief aan de Tweede Kamer van 18 november 2010 het rapport nog eens extra onderschreven en principiële voorwaarden van een provisieverbod als 'level playing field' en behoud van 'solidariteit' afgedaan als achterhaalde inzichten.

Wij merken hierbij op dat met de introductie van provisie in combinatie met inducement (inducement-provisie) in 2009, volgens de criteria uit het SEO rapport uit 2008, deze provisievorm de meest duurzame en eerlijke oplossing van alle beloningsmodellen is. Het is opvallend dat u noch in uw brief aan de Kamer, noch in de behandeling daarvan in de Kamer met enig woord rept over deze inducementprovisie. Wel voert u de oude provisiemodellen aan (die dus feitelijk niet meer bestaan) als argument om te veronderstellen dat de huidige provisie nog steeds leidt tot verkeerde verkooppraktijken.

Het is zonneklaar dat als het aan de verzekeraars ligt het onafhankelijke advies plaats moet maken voor het afhankelijk advies, waarmee banken en verzekeraars de distributie van financiële diensten en verzekeringen volledig onder hun invloedssfeer willen brengen.

De producent van verzekeringen en financiële producten bepaalt dankzij uw voorgenomen beleid straks in Nederland hoe het product er uit ziet, wat het kost, wie het mag/kan distribueren, welke prijsverschillen er zijn en heeft daarbovenop volledige ruimte om eigen verkoopkanalen in stand te houden, zonder kosten transparantie. Deze volledige beheersing van de bedrijfskolom zal leiden tot onherstelbare liquidatie van assurantiebedrijven, met als gevolg; minder concurrentie, stijgende prijzen, betere winsten voor verzekeraars, ernstige aantasting van het zelfbeschikkingsrecht van consumenten en een sterke toename van niet verzekerden. Hierbij verwijzen wij simpelweg naar de markt voor particuliere zorgverzekeringen, waar verzekeraars ook de dienst uitmaken en onafhankelijk advies door consumenten zelf betaald moet worden.

In uw brief van 12 oktober 2010 aan de Kamer behandelt u enkele zaken waarvoor naar onze mening alle onderbouwing ontbreekt. Het is gebaseerd op aannames en vage uitspraken van verzekeraars en het SEO, maar concrete onderbouwing of verwijzing naar praktijkcases ontbreekt volledig. CFD doelt op uitspraken als 'blijvende perverse prikkels in de schademarkt', provisiegedreven verkoop, het o.a. door het SEO veronderstelde waterbedeffect en zogenaamde 'excessen in de markt'. CFD is ernstig bezorgd om het feit dat de Kamer dit als zoete koek heeft geslikt, zonder dat gevraagd is naar concrete voorbeelden. Het is een oppervlakkigheid die straks duizenden bedrijven in Nederland fataal kan worden en daarmee ernstig laakbaar.

Correspondentie tussen assurantiëttussenpersoon de heer R. Eyzenga en het Verbond van Verzekeraars zet de zaken in het juiste perspectief. Een passage uit zijn brief (die u in de bijlage in zijn geheel aantreft) aan het Verbond;

Los daarvan blijkt uit uw motivatie dat u kennelijk kennis hebt van nieuwe misstanden die bij het gros van het intermediair nog niet bekend zijn. Indien u het intermediair inderdaad een warm hart toedraagt, zou het logisch lijken dat u, om nog meer maatregelen te voorkomen, de betrokkenen op die misstanden aanspreekt. Desondanks hebt u er (helaas opnieuw) voor gekozen u met dit verzoek rechtstreeks tot 'Den Haag' te wenden, waarmee u volstrekt ten onrechte opnieuw het voltallige intermediair in kwaad daglicht plaatst.

De schijnbare politieke oppervlakkigheid raakt onze beroepsgroep extra diep omdat wij de laatste jaren als geen andere beroepsgroep wetgeving op wetgeving zonder morren hebben geaccepteerd en die wetgeving onder zware economische omstandigheden, die ons zeer hard hebben geraakt, zo snel mogelijk hebben doorgevoerd. Wij verdienen als beroepsgroep meer respect. Het overgrote deel van onze beroepsgroep werkt nauwkeurig volgens de voorgeschreven procedure en is sterk klantgericht. Er zijn zelfs intermediairs die de Autoriteit Financiële Markten vragen om een controle!

Uit eerder onderzoek van de AFM is al gebleken dat maximaal 5% van alle tussenpersonen het predicaat 'verdacht' verdienen. Daarmee voert u een beleid dat is gericht op het straffen van 5% van de markt en tegelijkertijd 95% van de markt onherstelbare schade toebrengt. Dat is een vorm van 'collateral damage' die niet te rechtvaardigen is.

Een volgend zorgpunt van CFD is de wijze waarop reeds bestaande doorlopende provisie wordt geborgd voor onze branche. Een algemeen provisieverbod kan worden uitgelegd als een verbod op toekomstig bemiddelde producten, maar ook op bestaande contracten. Een grote groep tussenpersonen heeft jarenlang nauwgezet gewerkt aan doorlopende provisie als solide fundament van hun onderneming. Juist deze groep heeft veel minder of helemaal niet geprofiteerd van hoge afsluitprovisies, maar gekozen voor prudent ondernemerschap en lange termijn stabiliteit. De zorgvuldig opgebouwde doorloop is voor veel tussenpersonen ook een belangrijke financieringsbron van hun eigen pensioen.

CFD heeft, door de recente ondoorzichtige besluiten van de politiek, grote angst dat de politiek en (vooral) verzekeraars deze opgebouwde rechten zullen schenden en zelfs geheel zullen afschaffen. Een faillissementsgolf onder assurantiekantoren en een massale vernietiging van kapitaal, kennis en adviesinfrastructuur is het onvermijdelijke gevolg, evenals een historische verschuiving van de distributiemacht naar de verzekeraars waarmee zij volledige controle over de bedrijfskolom verwerven.

Nu u de Tweede Kamer heeft voorgesteld om te komen tot een wetsontwerp waarin het provisieverbod op financieel complexe producten wettelijk wordt vastgelegd, wijzen wij u als Minister van Financiën nadrukkelijk op uw verantwoordelijkheden, zowel beroepsmatig als maatschappelijk, om dit proces nauwgezet, volledig transparant voor alle betrokken partijen en op basis van een op controleerbare feiten gebaseerd inzicht in de markt, uit te voeren.

CFD hoopt dat in het besluitvormingsproces tenminste de volgende activiteiten/besluiten worden opgenomen.

1. Er wordt een contra expertise uitgevoerd op de SEO rapporten door een in consumentenonderzoek gespecialiseerd onafhankelijk onderzoeksinstituut, die op geen enkele wijze banden heeft met verzekeraars of het verbond van verzekeraars.
2. Door het Centraal Planbureau of soortgelijk instituut wordt een doorrekening gemaakt van de gevolgen van een provisieverbod voor de branche van tussenpersonen.
3. Het wetsontwerp voorziet in een wettelijk verbod op omzetprovisie- en/of bonussen in welke vorm dan ook op schadeverzekeringen. Er bestaat uitsluitend doorlopende provisie op de premie.
4. Het wetsontwerp voorziet in een wettelijk verbod op omzetprovisie- en/of bonussen voor intermediairs, agenten en loondienstmedewerkers, zowel afhankelijk als onafhankelijk, die complexe financiële producten bemiddelen voor consumenten.
5. Het wetsontwerp voorziet in het inrichten van een centraal financieringssysteem (a la studiefinanciering), voor de kosten van onafhankelijk financieel advies dat volledig toegankelijk is voor consumenten. Daardoor zal een BKR registratie geen aanleiding zijn om een consument financieel advies te ontzeggen. Juist deze doelgroep is gebaat bij goed en onafhankelijk advies. Dit financieringssysteem maakt onafhankelijk advies voor een veel grotere groep consumenten toegankelijk.
6. Duurzame bescherming van de beroepsgroep onafhankelijke assurantie-intermediairs tegen malafide partijen (zowel verzekeraars als financieel adviseurs), opdat niet de hele beroepsgroep steeds wordt afgerekend op het handelen van een enkeling.
7. Het wetsontwerp voorziet in harde maatregelen om het level playing field tussen financieel adviseurs en verzekeraars volledig te herstellen en in stand te houden.
8. Het beheersen van toezichtkosten van de AFM inclusief een jaarlijks percentageplafond voor kostenstijgingen.
9. Het wetsontwerp voorziet in gratis, kwalitatief en onbepaalde toegang tot producten en software van alle banken en verzekeraars, zonder enige productieverplichting. Mocht dit vanuit efficiency overwegingen via een serviceprovider lopen dan wordt de serviceprovider betaald door de leverancier en niet door het intermediair.
10. Het wetsontwerp voorziet in een wettelijk verbod op execution only van complexe producten.

11. Het wetsontwerp voorziet in een wettelijk verbod op afhankelijk advies van complexe producten, zodra er op enig moment geen sprake is van een level playing field zoals bedoeld onder punt 7.
12. Er wordt onderzoek gedaan naar de verwevenheid/betrokkenheid van verzekeraars en het Verbond van Verzekeraars met bedrijven en instituten die de Regering adviseren en informeren.
13. Onderdeel van uw besluitvorming is de analyse en waar mogelijk implementatie van ons position paper 'Vertrouwen op Orde' dat op 24 november 2010 door CFD aan de vaste Kamerleden voor Financiën is overhandigd. U treft de paper als bijlage aan.

Afsluitend spreekt CFD de verwachting uit dat de Minister van Financiën onderkent dat een representant van 1.500 tussenpersonen recht heeft op regelmatige interactie met alle betrokken verantwoordelijken binnen de politiek die deze wetswijziging moeten vormgeven en verwacht zij ook nadrukkelijk deel uit te zullen maken van het besluitvormingsproces.

Wij verzoeken u dit aan ons te bevestigen en inhoudelijk te reageren op deze brief.

In afwachting van uw antwoord.

Hoogachtend,
CFD

Edwin Herdink
Voorzitter

Willem van Spronsen
Secretaris

info@commissiecfid.nl
www.commissiecfid.nl

Bijlagen:

- Informatiebrief 21 jun 2010
- Ministersbrief 26 aug 2010
- Position paper "Vertrouwen op Orde"
- Brief Rien Eyzenga